

Åtgärdsprogram
för hotade arter

Fakta 2016:17

Länsstyrelsen
Stockholm

Publiceringsdatum
2016-11-29

Kontaktpersoner
Miguel Jaramillo
Enheten för naturvård
Telefon: 010- 223 13 79
miguel.jaramillo@lansstyrelsen.se

Mats Gothnier
Enheten för naturvård
Telefon: 010-223 13 32
mats.gothnier@lansstyrelsen.se

Författare: Petter Andersson,
Calluna AB. Tel: 072-567 38 80,
E-post:
petter.andersson@calluna.se

Denna publikation finns bara i pdf.
www.lansstyrelsen.se/stockholm

Inventering av lindbestånd i Ådö-Lagnö naturreservat med omgivningar 2016

Sammanfattning

I Stockholms län finns ett flertal områden med fina lindmiljöer och Länsstyrelsen Stockholm har ett pågående arbete inom åtgärdsprogrammet (ÅGP) för skalbaggar på skogslind. Ådö-Lagnö naturreservat är känt för dess lindmiljöer och inventeringar som genomförts har visat att flera ÅGP-skalbaggar förekommer. Länsstyrelsen Stockholm önskar få en bild av hur förekomsten av lind ser ut, dels i reservatet men även i reservatets närmaste omgivningar.

Calluna AB fick 2016 i uppdrag av Länsstyrelsen Stockholm att genomföra en inventering av lindbestånd i Ådö-Lagnö naturreservat och dess närmaste omgivningar. Omgivningarna omfattade dels skogsområden norr och öster om reservatet men även Dävensö, vilken är en ö i Mälaren som potentiellt är viktig för spridning av lindinsekter mellan Ådö-Lagnö och Eldgarnsö. Inventeringen genomfördes i april-maj samt under oktober 2016.

Inventeringen på Dävensö visade att det fanns mycket få lindar på ön. Totalt hittades lind på två platser, i ena fallet ett ensamt träd och i det andra fallet en mindre grupp av träd.

I Ådö-Lagnö naturreservat hittades flera områden med gamla lindar, men även flera områden med yngre lind samt efterträdare (dvs. träd som kan bli grova inom en relativt snar framtid). Utanför reservatet hittades två mindre områden med i huvudsak yngre lind och efterträdare, men även enstaka gamla och grova träd hittades. Totalt avgränsades 13 objekt under inventeringen. I Ådö-Lagnö och dess omgivning är angrepp av mistel ett stort problem för lindarna.

Inledning

I Stockholms län finns ett flertal områden med fina lindmiljöer. Länsstyrelsen Stockholm har ett pågående arbete inom åtgärdsprogrammet för skalbaggar på skogslind (Ehnström 2006). De senaste åren har man bland annat arbetat med åtgärder i lindmiljöer med syftet att förbättra förutsättningar för lindlevande skalbaggar, exempelvis på Eldgarnsö. I närheten av Eldgarnsö finns Ådö-Lagnö naturreservat, som också har fina lindmiljöer. Tidigare inventeringar som gjorts har visat att flera ÅGP-skalbaggar förekommer i reservatet (Eriksson 2010). Länsstyrelsen Stockholm önskar få en bild av hur förekomsten av lind ser ut, dels i reservatet men även i reservatets närmaste omgivning.

Calluna AB fick 2016 i uppdrag av Länsstyrelsen Stockholm (kontaktpersoner Miguel Jaramillo och Mats Gothnier) att genomföra en inventering av lindbestånd i Ådö-Lagnö naturreservat och dess närmaste omgivning. Omgivningarna omfattade dels skogsområdena norr och öster om reservatet men även Dävensö, vilken är en ö i Mälaren strax söder om Ådö-Lagnö. Inventeringen ska sedan tjäna som underlag till en strategi för länets lindmiljöer, vilken ska avse perioden 2017-2019.

Inventeringen har genomförts av Petter Andersson och Hanna Nilsson, Calluna AB och Petter Andersson har även skrivit rapporten. Rapporten har kvalitetsgranskats av Victor Johansson, Calluna AB.

Material och metod

Området vid Ådö-Lagnö samt Dävensö inventerades under april-maj 2016. Inventeringen gjordes på beståndsnivå, där lindmiljöer mättes in med polygoner i mobilt GIS och noteringar gjordes över beståndens egenskaper, som åldersfördelning, förekomst av gamla grova träd, håligheter och död ved.

Resultat

Inventeringen på Dävensö visade att det fanns väldigt lite lind på ön. Totalt hittades lind på två platser, i ena fallet ett ensamt träd och i det andra fallet en mindre grupp av träd. Samtliga var yngre träd med en brösthöjdsdiameter mellan 15-30 cm. Calluna konstaterar att lindförekomsten på ön var försumbar och Dävensö tas inte upp mer i denna rapport.

I Ådö-Lagnö naturreservat fanns flera områden med gamla lindar. Dessutom fanns det flera områden med tänkbara efterträdare (dvs. träd som kan bli grova inom en relativt snar framtid) samt en hel del yngre lind. Utanför reservatet hittades två mindre områden med lind. På dessa fanns i huvudsak yngre lind och efterträdare, men även enstaka gamla och grova träd hittades. Totalt avgränsades 13 objekt under inventeringen (Fig. 1). Dessa beskrivs mer ingående i tabell 1.

Figur 1. Karta som visar de objekt med lindbestånd som avgränsades vid Callunas inventering i Ådö-Lagnö naturreservat och dess omgivning 2016.

Tabell 1. Beskrivningar av de objekt med lindbestånd som avgränsades under Callunas inventering i Ådö-Lagnö naturreservat och dess omgivning 2016 (foton: Petter Andersson).

Objekt	Beskrivning	Foto
1	<p>Ett lundartat område med ett relativt stort inslag av lind i olika åldrar. Ett ganska slutet område på grund av relativt gott om höga hasselbuketter. Grova lindar finns, men flera av dessa är hårt angripna av mistel. Det finns flera döda lindar, både stående och liggande, vilka troligen är dödade av mistel. Det finns även relativt gott om yngre lind.</p> <p>I objektet påträffades linddyna, en rödlistad vedsvamp som är viktiga för flera skalbaggar som omfattas av Åtgärdsprogrammet för skalbaggar på skogslind.</p>	
2	<p>Ett område dominerat av yngre lind. I objektet verkar en mindre avverkning/gallring av lind ha utförts relativt nyligen, möjligen med anledning av att en kraftledning löper ovanför objektet. Död ved förekommer, men huvudsakligen i form av tunna grenar och kvistar som troligen härrör från avverkningen.</p>	
3	<p>Ett område med framförallt unga ädellövträd, däribland relativt gott om lind. Det förekommer enstaka grova lindar i objektet, exempelvis ett träd med stor hålighet och möjligen tecken på tidigare hamling, men även flera efterträdare. Objektet har en del hassel och uppväxande lövsly. Död ved förekommer, men relativt sparsamt. Mistel förekommer gles.</p>	

Objekt	Beskrivning	Foto
4	<p>Område med enstaka grova lindar och mycket yngre träd. Här förekommer gott om hassel, även mycket grova hasselbuketter. Ganska omfattande angrepp av mistel i gamla grova träd är ett problem i objektet.</p> <p>I objektet påträffades linddyna, en rödlistad vedsvamp som är viktiga för flera skalbaggar som omfattas av Åtgärdsprogrammet för skalbaggar på skogslind.</p>	
5	<p>Lundartat område. I norra delen finns några lindefterträdare med ca 50 cm i brösthöjdsdiameter. I centrala och södra delen av objektet finns enstaka grova lindar samt en del efterträdare. De gamla lindarna liknar parkträd med hög rak stam, och objektet har troligen varit mer slutet tidigare. Mistel vanlig.</p> <p>I objektet påträffades linddyna, en rödlistad vedsvamp som är viktiga för flera skalbaggar som omfattas av Åtgärdsprogrammet för skalbaggar på skogslind.</p>	
6	<p>Litet område med några yngre/medelålders lindar. Objektet är inte igenväxt. Ingen förekomst av mistel, men man bör hålla detta under uppsikt.</p>	

Objekt	Beskrivning	Foto
7	<p>Litet område med enstaka lindar i nordslutning. Ej grova träd men troligen ändå relativt gamla, eftersom de ser ut att vara senvuxna. Döda stampartier på något träd. Dessa träd kan bli intressanta i framtiden. Här finns mindre angrepp av mistel.</p> <p>Miljön bör förhindras att växa igen, men situationen är inte akut.</p>	
8	<p>Öppet område som restaurerats efter att tidigare ha varit betydligt mer igenväxt. Ett flertal friställda ekar och några grövre lindar. Här finns mycket mistel i lindarna.</p>	
9	<p>Område med mycket lind i olika åldrar. Det finns även någon enstaka gammal och grov lind. I buskskiktet finns hassel och lövsly som börjar tätna. Det förekommer en hel del mistelangrepp i området.</p> <p>I objektet påträffades linddyna, en rödlistad vedsvamp som är viktiga för flera skalbaggar som omfattas av Åtgärdsprogrammet för skalbaggar på skogslind.</p>	

Objekt	Beskrivning	Foto
10	Miljö med någon gammal grov lind, mycket efterträdare samt en del yngre träd. Börjar växa igen, med en del lövsly i buskskiktet. Ganska mycket mistel.	
11	Hästhage med grova träd av ek, alm, ask och lind. Många träd står solitärt och solexponerat. Tunga angrepp av mistel i framförallt lindarna. Många lindar har döda kronor.	
12	Område i blockig sydslutning med ek och lind. I objektet förekommer främst yngre lind samt efterträdare, men även en gammal grov lind. Mistel förekommer allmänt och tyvärr är den grova linden i dåligt skick.	

Objekt	Beskrivning	Foto
13	Ganska slutet område i nordostsluttning. Enstaka yngre lindar finns, samt en gammal grov lind i försämrat skick. Mistel förekommer allmänt.	

Kommentarer till inventeringen

- I hela området vid Ådö-Lagnö är misteln utbredd och angriper bitvis lindarna hårt.
- I hela Ådö-Lagnö finns goda förekomster av yngre lind och lindefterträdare, vilket är positivt.
- På Dävensö fanns väldigt få lindar. Ön kan fungera som spridningshabitat mellan Ådö-Lagnö och Eldgarnsö, men det finns sannolikt mycket små möjligheter för lindskalbaggar att reproducera sig på ön.

Referenser

Ehnström B (2006) Åtgärdsprogram för skalbaggar för skogslind. Naturvårdsverket, rapport 5552

Eriksson P (2010) Inventering av några lindlevande skalbaggar i Stockholm och Uppsala län år 2006. Länsstyrelsen Stockholm, rapport 2010:08